

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Martyrvm S. Theodori, Dvcis exercitûs. Ex eo quod Augarus Scriba, qui coram interfuit, reliquit. Exegit insigne certamen martyr anno Domini 316. Siluestri Pap. 3. Constantini Imp. 11. sub Licinio in ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

Albanensem urbem circuiuit, loquebaturque per eam diabolus, sic dicens: Hodie praesul migrabit ad caelum. cuius precibus ego miser expellar. Sciam obfessa muliere beati viri sepulcrum attingente, coepit per os eius in sanctum virum conuulsiis daemon euomere; sed precibus eius erepta. Confessoris sepulcrum festina amplexa est, & ei, cuius ministerio sic sanata erat, gratiarum vota peroluit. Unde factum est, ut viso miraculo, suspensus ante sepulcrum lampadibus, confestim sine ignis appositione, cernentibus omnibus, luminaria accenderentur; praestante Domino nostro Iesu Christo, cui est honor & gloria in secula seculorum. Amen.

Dæmoniaca
tangens eius
sepulcrum
curatur.

Diuinitus
ardent lam-
pades ante
sepulcrum.

MARTYRIVM S. THEODORI, DVCS

exercituum. Ex eo quod Augarus Scriba, qui coram interfuit, reliquit. Exegit insigne certamen martyris Domini 316. Siluestri Pap. 3. Constantini Imp. 11. sub Licinio in oriente regnante. Alius est et Theodorus, qui ad huius differentiam cognomine dictus est Tyro, cuius natalis celebratur 9. Nouem.

Vide Cæsar.
Baron. Ann.
Tom. 3.

Item. In not.
Marty. Rō.

Licinius sororis Pij Imperatoris Constantini maritus, vna cum regni sceptro ab Impio Maximiano crudeliter in Christianos & mentem rationes suscepisse legitur; nam statim ab ipso regi ingressu tanta in Christianos impietate decessit, ut quadraginta viros eximia pietate flagrantis, & rerum humanarum contemptu, mundo superantes, Sebastia varijs tormentorum generibus confecerit, & in Macedonia trecentos & septuaginta Centuriones crudelitate sua deleuerit.

7. Februarij.
Licinius ho-
stis Christia-
norum.

Occidit
multos vi-
ros milita-
res.

Cum autem impia eius decreta, admiranda Christianorum pietas longè superaret, multique

SI 2

diuini

Christianorum pietas & zelus.

Theodori laus.

Theodorus draconem interficit, & milites plurimos ad Christum conuersos baptizat.

diuini amoris facibus mirabiliter incensi, cum us sanctia decertare cuperent, ille amplissimo Christianorum numero victus, cum ante signa tantum, congregari statuit. Cumque ab eo hac de causa præstantissimi quique, summo studio diligentiaque quaererentur, venit ad aures eius celebris admodum Theodori fama, viri rerum agendarum prudentia insignis, & fortitudinis opinione, qui immanem draconem internecione deleuerat, patriamque ab interitu vindicauerat, gloriosissimum quod qua ratione contigerit, non erit alienum hoc loco repetere.

Erat in partibus Euchaitarum squissima bellus draco immanis, ad cuius vel solam mentionem homines toto corpore & mente contremiscebant. Nulla enim ferè dies erat, qua non vel hominem vel iumentum deuoraret. Hoc Theodorus generosus Christi athleta, ut primum cognouit, statuit, sola Christi virtute adiutus, patriam suam à tam seua peste liberare. Itaque die quodam solus ad locum, in quo draco latitabat, equo insidens exiit, & fufis, ardenti fide, ad Christum precibus, draconem in virtute Christi lesu euocauit. Qui parere coactus prodijt, seseque calcibus equi gloriosi athletæ submitit; Cui procius stricto gladio necem intulit. Quod cum alijs militibus, à Christi sacris alienis, innotuisset, Theodoro virtutem admirati, Christo nomina sua dederrunt, & sacrum baptisma læti à Theodoro perciperunt.

Intereà Licinius cum satis tantam in Theodoro virtutem mirari non posset, cuperetque perpetuè eius præsentia frui, misit à Nicomedia Heracleam (vbi eo tempore vir sanctus degebat) viros quosdam primarios, & milites non paucos, qui summo

summo cum honore eum ad se deducerent. Ipsa
 tunc hora vidit Sanctus in somnis ignea ad se
 iacula de caelo, ferri, audiuitque vocem. Domini
 sibi dicentem; Confide Theodore, ego enim te
 cum sum. Qua voce vir sanctus è somno exci-
 tatus, intellexit martyrij sibi palmam parari. Vn-
 de summo perfusus gaudio, manè venientes ad se
 viros & milites, ab Imperatore missos beneuolè
 & laute excepit. Quos postquam triduo detinuit
 & donis muneribusque affectos demittere
 vellet, dedit ad Imperatorem litteras, quibus fa-
 cile ei persuasit, magis expedire vt Imperator ad
 se cum dijs suis, vt illo præsentè ijs sacrificaret.
 veniret. His acceptis Licinius gaudio incredibili
 elatus, nulla interposita mora octo millibus ho-
 minum stipatus, eò contédit, & Theodorum per-
 honorificè salutauit. Deinde exstructo in medio
 ciuitatis tribunali, illud conscendit, & habita ad
 populi cõcione; cum de ciuitatis Heracleæ, tum
 de Theodori laudibus, hortatus est eum, vt dijs
 sacrificium offerret, suoque exemplo cæteros ad
 idem pietatis studium inuitaret. Cui Theodorus,
 inter omnes corporis specie & fortitudine excel-
 lens, dixit, se minimè ab eo pietatis studio abhor-
 rere, sed quo maiori id cum gloria & celebritate
 fieret, petere, vt ipse Imperator deos suos deasq;
 omnes traderet, quò eos suo in penetrali precio-
 lo reguento delibutos sic demum in hominum
 conspectum produceret. His omnibus libens an-
 suit Imperator, & idola varia & multiplicia, ex
 auro & argento fabrefacta, & lapidibus precio-
 sissimè ei tradidit; què vir sãctus nocte sequenti
 comminuit, & Christi pauperibus impartiuit.

visio S. Theodori de instanti martyrio.

Licinius Imp. venit Heracleam.

Imperator ei idola tradit, quæ vir sanctus in frustra comminuta pauperibus largitur.

Duobus autem ab eo factò elapsis diebus, Licinius martyrem accersijt, atque vt iam tandem

dem suum erga deos studium declararet, monuit.
Hæc cum diceret, Maxentius quidam Centurio in-
tente assistens; Per deos, inquit, Imp. diuina tua po-
tia ab hoc homine iudificatur. Ego enim præ-
denti hæc nocte magnæ Dianæ nostræ manū cus-
dam mendico obrigisse vidi. His auditis Licinius,
stupenti similis conticuit. Tum Theodorus; Per
Christi Dei mei virtutē vera loquetur Maxentius.
Ego verò, ò, Imp. rectè feci. Sed dicitis quors; Si
dij tui sibi ipsi opē nullam ferre potuerunt, vo-
bis quomodo poterunt?

Varijs sup-
plicijs atro-
cissimè cruci-
giatur.

Hæc cum inuitus audire cogere-
tur, frendens-
gemenque iussit eum à viris quatuor extendi, &
neruis boū crudelissimè cædi. Sexcētæ plagæ
so eius fuerunt illatæ, ventri vero quingentæ. Iul-
sit deinde plumbeis globis dentes eius immani-
tèr contundi. Carnes vero ungulis ferreis lacera-
ri, & vulnera lampadibus ignis vtilari, fangui-
nemq; concretum testis radi. Post hæc ingenti ca-
tenarum pòdere oneratū, carceribus, sine aliquo
cibi potusue solatio, quinque diebus mancipari.
Quibus transactis præcepit eum cruci affigi. Ve-
nerunt igitur ad eum lictores, & vultu oculisque
crudelitatē spirantes, manus pedesq; ligno clavis
affixerunt & fibulâ (horrendū dictū) per secreti-
ores corporis partes ad caput vsque transfuise-
runt. His autem in tormentis constitutus, puero-
rum iaculis petitus fuit, quorum immanitate o-
culi cum pupillis euulsi sunt. Aderam huic tam
crudeli spectaculo ego Augarus Scriba; videntq;
hæc graua supplicia, & audiens etiam dolorem
occultorum eius gemituum, abiectis codicillis,
deuoluebar lachrymans ad eius pedes. Dominus
verò meus, Christi miles Theodorus, parua mvo-
cēm emittens, mihi dixit; Augare, ne relinquant
manus

Augarus
Scriba mar-
tyrij.

murus tuum, nec intermittas dicere, quæ in me-
 futura sunt supplicia. Sed sustine certamina mea
 & diem consummationis meæ describe. Deinde
 clamans ad Dominum, dicebat; Domine, mihi
 prius dixisti, ego sum tecum, & nunc quid à me
 recessisti? Vide Domine, fecisti me nulli culpæ af-
 fine & feræ agresles fauciauerit me propter te;
 emulibet sunt pupillæ oculorum meorū, carnes
 igne sunt dissolutæ. Pili autem humi decidūt, dē-
 res evelluntur & ossa arida in cruce detinentur.
 Memento Domine quod crucē propter te sustinui:
 accipe quæso nunc spiritum meum. Hæc cum di-
 xisset, prosus deinde siluit, adeo vt Licinius extin-
 ctum eum putaret.

Clamat
 Theodorus
 ad Dominū.

Circa primā verò noctis vigiliam adueniens
 Angelus Domini, eum soluit & integræ sanitati
 restituit, dixitque; Eccē tecum est Dominus Deus,
 & cur dixisti, Recessisti à me? Consumma cursum
 certaminis tui, & accipies coronam vitæ, quam
 reddet tibi Dominus noster Iesus Christus iustus
 iudex. His dictis, Angelus recessit. Christi autem
 martyre sanus effectus, incredibili gaudio in diui-
 na benignitatis consideratione exultabat.

Ab angelo
 sanatur, &
 cōfirmatur.

Primo autem diluculo Licinius misit duos
 Centuriones Antiochum & Patricium, vt defun-
 ctum martyris corpus in abyssum maris præcipi-
 tarent; qui stadio appropinquantes & Christi
 martyrem Dei magnalia sano & integro corpore
 prædicantem cernentes: voce magna exclama-
 runt; Magnus Deus Christianorum, & acceden-
 tes ad sanctum, ipsi cum octoginta militibus in
 Christum crediderunt.

Duo Centu-
 riones & 80.
 milites cre-
 dunt.

Cum hoc rescivisset Licinius, misit Sextum
 Proconsulem cum trecentis militibus vt omnes
 morte afficerent. Sed & illi, visis miraculis, quæ
 sanctus

Item alij in-
 numeri.

Sf 4 sanctus

652 MARTYRIUM S. THEODORI
sanctus patrauerat. Christo nomina dederat.
Tum verò facta innumerabili populi multitu-
ne, clamor exortus est. Vnus est Deus Christiano-
rum. & Vbi est licitor iste Licinius, vt lapidat
eum obruamus? Hæc cum dissonis vocibus ago-
rentur; quidam Leander nomine, stricto gladi-
Theodorum petiuit, quem Proconsul viribus su-
perior prostrauit, mediūque transegit. Quidam
verò Merpas, Hunnus genere impetu facto, Pro-
consulem similiter interemit. Hæc cernens The-
odorus, se mediū populo tumultuanti obiecit, &
oratione grauitatis plena seditionem compesce-
it. Inde gradum non procul à carcere introrsus,
captiuam turbam magnis vocibus opem eum im-
plorantem audiuit, cui solo verbo, vinculis so-
lutis; Ite, inquit, in pace, & mei mementote. Multa
insuper & admiranda virtutis signa edidit. Im-
mundos spiritus ab obsessis corporibus fugabat,
languores & qualuis infirmitates contactu ma-
nūs suæ curabat, & infinitam Gentilium multi-
tudinem ad Christi fidem perducebat.
His auditis Licinius ira & timore repletus li-
ctorem misit, qui sancto caput amputaret. Popu-
lus autem excitata noua seditione, Liciniū dele-
re volebat, & deleuisset sanè cum vniuersa fami-
lia, nisi Theodorus totus Christi desiderio inflam-
matus, vltro ad felicem mortem properasset, po-
pulumque ab ira & furore ad pacem & lenitatem
suauissimis verbis reuocasset.
His ita constitutus martyr totum corpus signo
crucis muniit, & Augaro reliquias suas in Eucha-
ritis apud Maiores suos deponere iussit. Tū preca-
tione insita pietate peracta, colli nuda confatet
ferienda præbuit, & ictum gladij lætus excepit.
Februarij mensis die septimo, hora diei tertia.
Veneran-

Seditio.

Theodorus
eam com-
pescit.
Captiuos
soluit.

Varia eius
miracula.

Totum cor-
pus obli-
gnat.

Flectitur
capite.

Venerandas eius reliquias vniuersa multitudo Heraclienſis cum cereis & ſuffitibus Euchaita octauo menſis Iunij depoſuerit. Quo in loco multa miracula per ſanctum & venerandum glorioſum martyrem corpus omnipotens Deus, omnibus eius opem implorantibus oſtendit.

VITA ET RES GESTAE S. PARTHENII,

Episcopi Lampſaceni, ciuitatis in Helleſponto. Ex actis quae ſcribendo & puro ſtylo extant apud Metaphraſten, auctore Crifpino. Claruit temporibus Conſtantini Imp. circa Annum Domini 337.

Sub Iulio Rom. Pontif.

Beatus & inclitus hic Parthenius, patrem habuit Chriſtodulum nomine, eccleſiae Melitenſis diaconum, literarum quidem imperitum, ſed ſanctarum Scripturarum memoria admodum praſtantem. Porro a primis annis miſericordiae operibus valde deditus, & praecipue in pauperes admodum benignus, aetatis ſuae anno decimo octauo ad eam ſanctitatis gratiam peruenit, vt daemones ab obſeſſis corporibus admiranda virtute fugaret, & multa ſane miracula eſſeret.

Eo tempore Melitenſis eccleſiae Sedem Philomobdinebat, qui audita Parthenij egregia ſanctitate, eum ad preſbyterij honorem inuitum eorum, & viſitationem ciuitatis Meliti ei commiſit. Accidit autem, vt quodam tempore dum eccleſiaſtica munia ſedulò per ciuitatem obiret, homo quidam, cui a tauro effoſus erat oculus, eum manu geſtabat, ei obuius fieret, multisque lacrymis & miſerandis clamoribus calamitatem ſuam deſerret. Cui vir ſanctus protinus ſua manu ita oculum reſtituit, vt tribus poſt diebus

Tt 4 sanum

Veneranda eius reliquiae translatae Euchaitam. Miracula fiunt ad ſepulchrum eius.

Vide Caſar. Baron. tom. 3. Annal.

7. Februarij. Parthenij parentes.

Octauo aetatis ſuae anno claret miraculis.

Fit preſbyter.

Miracula.